

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 18/2011 van
20 juli 2011**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van landbouwers door het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in het kader van de uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het egov-decreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 14 juni 2011;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het ALV, ontvangen op 28 september 2010;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de VMM, ontvangen op 14 juni 2011;

9. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en bezorgd door de VMM bij diverse mails;

10. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 22 juni 2011 en 20 juli 2011;

11. Beslist op 20 juli 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. In uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot uitoefening van onteigening, recht van voorkoop, vergoedingsplicht en aankoopplicht, hebben gebruikers¹ van gronden gelegen in een afgebakend overstromingsgebied recht op een vergoeding. Daarnaast is het aangewezen gebruikers van gecontroleerde overstromingsgebieden te verwittigen zodat hun dieren in geval van overstroming tijdig van deze gronden verwijderd kunnen worden. De VMM afdeling Operationeel Waterbeheer (AOW) heeft in dat kader naam, adres en telefoonnummer van die landbouwers nodig, gegevens waarover het ALV reeds beschikt.

¹ De term "gebruiker" wordt gehanteerd in het decreet Integraal Waterbeleid én in het uitvoeringsbesluit tot uitvoering van onteigening, recht van voorkoop, vergoedingsplicht en aankoopplicht. Naast landbouwers hebben ook bosbouwers recht op een vergoeding (zie : <http://www.ciwvlaanderen.be/wetgeving/vlaamse-wetgeving-1/besluit-financiele-instrumenten-van-24-juli-2009>).

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

13. De mededeling van volgende gegevens wordt gevraagd:

1. Naam van de gebruiker (landbouwer)
2. Adres van de gebruiker (landbouwer)
3. Telefoonnummer en/of gsmnummer van de gebruiker (landbouwer)

14. Deze gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, met name de landbouwers, waardoor zij toch als persoonsgegevens kunnen gekwalificeerd worden. De gegevens waarvoor in casu de mededeling wordt gevraagd moeten dus beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP.

15. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het egov-decreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

16. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het ALV. Dit agentschap is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 als een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Het ALV is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het egov-decreet.

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerf fabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensden;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

17. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

18. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Zoals onder randnummer 14 omschreven zijn de naam, het adres en het telefoon/gsmnummer van de gebruiker-landbouwer in bepaalde gevallen persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

19. Alle gegevens over de percelen worden jaarlijks door het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) opgevraagd bij de land- en tuinbouwers via de verzamelaanvraag en worden voor volgende doeleinden aangewend:

- het activeren van Vlaamse toeslagrechten en aangeven of speciale toeslagrechten moeten worden omgezet naar gewone toeslagrechten
- het voldoen aan de aangifteplicht bij de Mestbank,
- het vervolledigen van de derogatieaanvraag,
- het melden van verhoogde bemesting van tuinbouwteelten of gebruik van compost,
- het aanvragen van vergoeding natuur, van uitbetaling voor sommige agromilieumaatregelen of de inkomenscompensatie en de onderhoudssubsidie van beboste gronden,
- het aangeven van beheerovereenkomsten met de VLM of nieuwe agromilieumaatregelen met het ALV
- het aangeven van percelen in het kader van de melkquotumreglementering of om steun voor gekoppelde premies aan te vragen
- het melden van overdrachten van gebruik van percelen

20. Als wettelijke basis voor deze gegevensverzameling worden de volgende teksten opgegeven:

- VERORDENINGEN
 - Verordening (EG) Nr. 73/2009 van de Raad van 19 januari 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening aan

landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1290/2005, (EG) nr. 247/2006, (EG) nr. 378/2007 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1782/2003

- Verordening (EG) Nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten („Integrale-GMO-verordening“)
- Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)
- Verordening (EG) Nr. 78/2008 van de Raad van 21 januari 2008 inzake de in de periode 2008-2013 door de Commissie te ondernemen activiteiten door middel van teledetectietoepassingen die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn ingesteld
- Verordening (EG) Nr. 1120/2009 van de Commissie van 29 oktober 2009 houdende bepalingen voor de uitvoering van de bedrijfstoelageregeling waarin is voorzien bij titel III van Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers
- Verordening (EG) Nr. 1121/2009 van de Commissie van 29 oktober 2009 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad met betrekking tot de bij de titels IV en V van die verordening ingestelde steunregelingen
- Verordening (EG) Nr. 1122/2009 van de Commissie van 30 november 2009 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad wat betreft de randvoorwaarden, de modulatie en het geïntegreerd beheers- en controlesysteem in het kader van de bij die verordening ingestelde regelingen inzake rechtstreekse steunverlening aan landbouwers en ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad wat betreft de randvoorwaarden in het kader van de steunregeling voor de wijnsector
- Verordening (EG) Nr. 507/2008 van de Commissie van 6 juni 2008 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 1673/2000 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector vezelvlas en –hennep
- Verordening (EG) Nr. 1974/2006 van de Commissie van 15 december 2006 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)
- Verordening (EG) Nr. 1975/2006 van de Commissie van 7 december 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad met betrekking tot de toepassing van controleprocedures en van de randvoorwaarden in het kader van de steunmaatregelen voor plattelandsontwikkeling

- WET

Wet 28 maart 1975 houdende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten (in bijzonder artikel 3, § 1, 1°);

- DECREET

Decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.

- BESLUITEN

- Ministerieel besluit van 19 augustus 2009 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden voor wat betreft de uitvoering van de gedeelde bevoegdheden met het oog op de inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, voor de campagne 2010
- Ministerieel besluit van 13 augustus 2009 betreffende de vaststelling van de modaliteiten tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden
- Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
- Besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid
- Besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2006 tot instelling van bepaalde rundvleespremies
- Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden
- Besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2005 betreffende de toepassing van de heffing in de sector melk en zuivelproducten

Doeleinde van de latere gegevensverwerking:

21. De vraag rijst of voorliggende latere verwerkingen – met name het ter beschikking stellen van de gegevens aan de VMM – als verenigbaar kunnen beschouwd worden met de primaire verwerking.

22. Het ALV wenst de gegevens ter beschikking te stellen aan de VMM ter uitvoering van hun taken in het kader van het kaderdecreet integraal waterbeleid.

Integraal waterbeleid is volgens artikel 4 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid: "*het beleid gericht op het gecoördineerd en geïntegreerd ontwikkelen, beheren en herstellen van watersystemen met het*

oog op het bereiken van de randvoorwaarden die nodig zijn voor het behoud van dit watersysteem als zodanig, en met het oog op het multifunctionele gebruik, waarbij de behoeften van de huidige en komende generaties in rekening wordt gebracht."

De Vlaamse Milieumaatschappij is bevoegd voor het beheer van de onbevaarbare waterlopen eerste categorie³.

Om de veiligheid van kritische gebieden (bvb. woongebieden) te verhogen richt de VMM AOW overstromingsgebieden⁴ in. In deze gebieden wordt de waterbergingsfunctie verhoogd door onder meer de plaatsing van een dijk en stuwconstructie.

23. De VMM wenst de gegevens in concreto te gebruiken voor volgende toepassingen:

Doeleinde 1:

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot uitvoering van de onteigening ten algemene nutte, het recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht van titel I van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003, hebben gebruikers van gronden gelegen in een afgebakend overstromingsgebied recht op een vergoeding, de zogenaamde **vergoedingsplicht**. Via deze éénmalig uit te keren vergoeding wordt de schade ten gevolge van de verhoogde waterberging in het afgebakende overstromingsgebied vergoed. De VMM AOW dient hiertoe vooraleer het gebied in te schakelen, dit bekend te maken bij onder meer alle gebruikers door hen aangetekend aan te schrijven. Gezien VMM AOW niet beschikt over de gegevens van de gebruikers gelegen in de afgebakende overstromingsgebieden kan de bekendmaking niet gebeuren en kan de gebruiker de vergoeding niet aanvragen en bekomen.

Doeleinde 2:

De VMM AOW wenst gebruikers (landbouwers) van gronden gelegen in een gecontroleerd overstromingsgebied via telefoon of sms te **verwittigen dat het gebied ingeschakeld zal worden**. Dit maakt het mogelijk dat gebruikers

³ Wet van 28 december 1967 op de onbevaarbare waterlopen.

⁴ **Art. 2.** *De onbevaarbare waterlopen worden in drie categorieën gerangschikt.*

Worden gerangschikt :

1. In de eerste categorie : de gedeelten van de onbevaarbare waterlopen, stroomafwaarts van het punt waar hun waterbekken ten minste 5 000 hectare bedraagt;

2. In de tweede categorie : de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan die noch in de eerste noch in de derde categorie gerangschikt zijn;

3. In de derde categorie : de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan, stroomafwaarts van hun oorsprong, zolang zij de grens niet hebben bereikt van de gemeente waar die oorsprong zich bevindt, of tot zij uitmonden, hetzij in bevaarbare waterlopen, hetzij in onbevaarbare waterlopen van de eerste of van de tweede categorie; alsmede elke waterloop waarvan het waterbekken geen 100 hectare bedraagt en waarvan het debiet abnormaal verzwaaard wordt, of waarvan het water verontreinigd is door afvalwater. "

⁴ Artikel 3 van het decreet integraal waterbeleid zegt wat een overstromingsgebied is:

- overstromingsgebied: door bandijken, binnendijken, valleiranden of op andere wijze begrensd gebied dat op regelmatige tijdstippen al dan niet op gecontroleerde wijze overstroomt of kan overstromen en dat als dusdanig een waterbergende functie vervult of kan vervullen;

- afgebakend overstromingsgebied: overstromingsgebied dat met dat doel is afgebakend of aangeduid in een stroomgebiedbeheerplan, een bekkenbeheerplan, een deelbekkenbeheerplan of door een beslissing van de Vlaamse Regering;

tijdig hun dieren (koeien, schapen,...) kunnen verwijderen van deze gronden zodat onder meer verdrinking van dieren voorkomen kan worden en dat de economische schade als gevolg van de overstroming voor de betrokken landbouwer tot een minimum beperkt wordt. Door het jaarlijks opvragen van gegevens van alle gebruikers met gronden gelegen in een gecontroleerd overstromingsgebied, wenst de VMM deze gebruikers aan te schrijven met als doel met hen afspraken te maken over de automatische verwittiging via GSM of telefonische oproep bij de inschakeling van een gecontroleerd overstromingsgebied.

De VMM wenst de gegevens enkel op te vragen voor de reeds gerealiseerde gecontroleerde overstromingsgebieden. Elk jaar kan deze groep eventueel worden uitgebreid na realisatie van een nieuw overstromingsgebied. Momenteel beschikt VMM AOW over 39 gecontroleerde overstromingsgebieden met elk een oppervlakte tussen 10 ha en 300 ha. De komende jaren worden een 20-tal bijkomende overstromingsgebieden gepland.

24. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden in randnummer 39 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinden in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP en brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen verwerkt worden.

25. Uitgaande van het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking, kan niet geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

26. Overeenkomstig de interpretatie vermeld in het Verslag van de Koning bij het KB 13 februari 2001, kan krachtens artikel 4, §1, WVP, een latere verwerking van gegevens die werden ingezameld voor een welbepaald doeleinde, slechts behoren tot de volgende categorieën:

- ofwel gaat het om een latere verwerking waarvan de doeleinden verenigbaar zijn met de oorspronkelijke doeleinden en zal deze latere verwerking onderworpen zijn aan dezelfde regels als de oorspronkelijke verwerking;
- ofwel gaat het om een latere verwerking waarvan de doeleinden niet verenigbaar zijn met de oorspronkelijke doeleinden. In dit geval is de latere verwerking verboden in toepassing van artikel 4, §1, 2°, WVP, behalve indien het gaat om een latere verwerking voor wetenschappelijke of statistische doeleinden die beantwoordt aan de voorschriften van het hoofdstuk II van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001.

Omtrent het onderzoek naar de verenigbaarheid vermeldt de WVP, bij wijze van voorbeeld, twee elementen die ertoe zouden kunnen leiden dat doeleinden van opeenvolgende verwerkingen als verenigbaar worden beschouwd: wanneer de latere verwerking bij wettelijke en reglementaire bepaling is voorzien of wanneer deze verwerking kadert binnen de redelijke verwachtingen van de betrokken persoon.

27. Toch kunnen de gegevens aangewend worden voor een later bepaald doeleinde, mits inachtneming van alle bepalingen van de WVP (informatieplicht t.a.v. de betrokkenen over het nieuwe doeleinde, voldoen aan het

proportionaliteitsprincipe, vermeld in art. 4, §1, 3°, WVP, een grondslag voor de verwerking, vermeld in art. 5 WVP, aangifteplicht)⁵.

28. De rechtmatigheid van de verdere verwerking wordt ondersteund door de statutaire en wettelijke taken van de VMM.

De VMM behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. De maatschappelijke zetel van de VMM is in Erembodegem; daarnaast heeft de VMM verschillende vestigingen in elk van de vijf provincies.

De VMM beschikt als intern verzelfstandigd agentschap over een eigen rechtspersoonlijkheid

De VMM is een entiteit die deel uitmaakt van de Vlaamse administratie en belast is met beleidsuitvoerende taken.

VMM beschikt over operationele autonomie. Die autonomie is in elk geval gewaarborgd voor:

- het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap,
- de organisatie van de operationele processen in functie van de afgesproken doelstellingen,
- de uitvoering van het personeelsbeleid,
- het gebruik van de ter beschikking gestelde middelen voor:
- de werking van het agentschap,
- de uitvoering van de doelstellingen en taken van het agentschap,
- het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap,
- de interne controle binnen het verzelfstandigd agentschap.

VMM heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van het milieubeleid door het voorkomen, beperken en ongedaan maken van schadelijke effecten voor watersystemen, verontreiniging van de atmosfeer en het rapporteren over de toestand van het leefmilieu en tot de realisatie van de doelstellingen van het integraal waterbeleid.

In de uitvoering van deze missie, in de uitoefening van haar maatschappelijke rol ten aanzien van de burger en in de realisatie van de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering, is de VMM dé organisatie in Vlaanderen die:

- zorgt voor een coherente en doeltreffende inzet van de beleidsinstrumenten voor uitvoering van het integraal waterbeleid en het luchtbeleid;
- watersystemen beheert, de luchtkwaliteit bewaakt en het bereiken van de gewenste toestand voor de watersystemen en luchtkwaliteit bevordert;
- optreedt als kenniscentrum voor water, lucht en milieurapportering;
- de coördinatie verzorgt of een expertbijdrage levert aan het (inter)nationaal beleid op het gebied van water, lucht en thema overkoepelende materies;
- het milieubewust gedrag bij de betrokken doelgroepen stimuleert.

⁵ Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *Mobile mapping*.

Het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bepaalt de bevoegdheid van de VMM in het kader van het integraal waterbeleid:

"Artikel 10.2.3. § 1 De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als taak om bij te dragen tot het integraal waterbeleid, bedoeld in artikel 4 van het decreet integraal waterbeleid.

De Vlaamse Milieumaatschappij vervult deze taak onder meer door:

[...]

10° met betrekking tot de onbevaarbare waterlopen:

- a. de coördinatie van de uitvoering van de wet op de onbevaarbare waterlopen;*
- b. het bijhouden van de Vlaamse Hydrografische Atlas;*
- c. het beheren van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie, met uitzondering van het beheer dat overeenkomstig artikel 31, § 2, derde lid, van het decreet integraal waterbeleid wordt overgedragen aan het waterschap;*
- d. het beheren van de eigendommen van het Vlaamse Gewest van de niet-geklasseerde onbevaarbare waterlopen;"*

In het besluit van de administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij van 10 maart 2009⁶ worden de taken inzake het beheer van de onbevaarbare waterlopen gedelegeerd aan het afdelingshoofd van de afdeling Operationeel Waterbeheer.

De realisatie van de overstromingsgebieden is opgenomen in de bekkenbeheerplannen. Op 30 januari 2009 keurde de Vlaamse Regering het besluit voor de vaststelling van de bekkenbeheerplannen en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen definitief goed⁷. In deze bekkenbeheerplannen werd de VMM AOW aangeduid als initiatiefnemer voor de realisatie van de overstromingsgebieden.

Gezien de bevoegdheid van VMM AOW als waterbeheerder van waterlopen 1° categorie enerzijds en anderzijds gezien de aanduiding van VMM AOW als initiatiefnemer in de bekkenbeheerplannen voor diverse overstromingsgebieden, heeft VMM AOW de verplichting om de aankoopplicht/vergoedingsplicht uit te oefenen en anderzijds om de impact op landbouw te beperken (door o.a. tijdige verwittiging van landbouwers).

29. Voor wat de taken betreft waarvoor concreet de gegevens worden gevraagd, worden voor doel 1 de volgende wettelijk omschreven opdrachten aangehaald en voor doel 2 een bijzondere motivering gegeven door de VMM:

⁶ Besluit houdende delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de algemeen directeur, aan de afdelingshoofden, van specifieke beslissingsbevoegdheden aan de algemeen directeur, van specifieke beslissingsbevoegdheden aan het hoofd van de afdeling Algemene Zaken, van specifieke beslissingsbevoegdheden aan het hoofd van de afdeling Operationeel Waterbeheer, van specifieke beslissingsbevoegdheden aan het hoofd van de afdeling Lucht, Milieu en Communicatie, van specifieke beslissingsbevoegdheden aan het hoofd van de afdeling Economisch Toezicht (B.S. 16/3/2009)

⁷ B.S. 5 maart 2009

Doeleinde 1

Artikel 9 van het uitvoeringsbesluit⁸ tot uitvoering van onteigening, recht van voorkoop, vergoedingsplicht en aankoopplicht stipuleert het volgende:

*"Voor een onroerend goed dat binnen een afgebakend overstromingsgebied gelegen is en actief wordt ingeschakeld in de waterbeheersing, maakt de initiatiefnemer de volgende gegevens bekend, minstens door publicatie in het Belgisch Staatsblad, door aanplakking aan alle toegangswegen tot het overstromingsgebied in kwestie en **via aangetekend schrijven aan alle eigenaars en gebruikers van de betrokken percelen...**"*

Doeleinde 2

Voor dit doel is er (nog) geen specifiek wetgevend kader. Volgens artikel 5, f) WVP, is verwerking van persoonsgegevens echter ook toegelaten als deze noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke voor de verwerking of van de derde aan wie de gegevens worden verstrekt, mits een belangenafweging. Het is duidelijk dat een snelle verwittiging van landbouwers bij gebruik van gecontroleerde

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot uitvoering van de onteigening ten algemene nutte, het recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht van titel I van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003

"Art. 9. *Voor een onroerend goed dat binnen een afgebakend overstromingsgebied gelegen is en actief wordt ingeschakeld in de waterbeheersing, maakt de initiatiefnemer de volgende gegevens bekend, minstens door publicatie in het Belgisch Staatsblad, door aanplakking aan alle toegangswegen tot het overstromingsgebied in kwestie en via aangetekend schrijven aan alle eigenaars en gebruikers van de betrokken percelen :*

1° gegevens over het overstromingsgebied :

- a) de naam van het overstromingsgebied en het waterbeheerplan waarin het overstromingsgebied werd afgebakend;*
- b) de datum waarop het waterbeheerplan werd vastgesteld door de Vlaamse Regering;*

2° de datum van de actieve inschakeling;

3° de initiatiefnemer die overeenkomstig het waterbeheerplan belast is met de uitvoering van de acties of maatregelen om het overstromingsgebied te realiseren;

4° een vermelding van de kadastrale percelen die binnen het overstromingsgebied gelegen zijn, waarbij voor elk kadastraal perceel de volgende gegevens worden opgenomen :

- a) de oppervlakte van het perceel dat actief wordt ingeschakeld in de waterbeheersing;*
- b) de frequentie waarmee het perceel overstroomt voordat het perceel actief in de waterbeheersing is ingeschakeld;*
- c) de frequentie waarmee het perceel vermoedelijk zal overstromen nadat het perceel actief is ingeschakeld in de waterbeheersing. Die gegevens worden bepaald op basis van statistische berekeningen;*

5° gegevens over de aankoopplicht :

- a) vermelding van de mogelijkheid voor de eigenaar van een onroerend goed dat binnen een afgebakend overstromingsgebied gelegen is, om de initiatiefnemer tot aankoop te verplichten, alsook de vermelding aan welke voorwaarden, zoals bepaald in art. 10, voldaan moet zijn om de aankoopplicht te kunnen invoeren;*
- b) de vermelding van de instantie waarbij de aankoopplicht moet worden ingeroepen;*
- c) de uiterste datum waarop de aankoopplicht moet worden ingeroepen;*

6° gegevens over de vergoedingsplicht :

- a) vermelding van de mogelijkheid voor de gebruiker van een onroerend goed dat binnen een afgebakend overstromingsgebied gelegen is, om een vergoeding te vragen van de initiatiefnemer, alsook de vermelding aan welke voorwaarden, zoals bepaald in art. 14, voldaan moet zijn om de vergoeding te kunnen vragen;*
- b) de vermelding van de instantie waarbij de vergoeding moet worden gevraagd;*
- c) de uiterste datum waarop de vergoeding moet worden gevraagd;*
- d) de elementen op basis waarvan het vergoedingsbedrag berekend zal worden."*

overstromingsgebieden belangrijk is en dat de waterbeheerder hiertoe over de gegevens van de gebruikers dient te beschikken. Het is dus onbetwistbaar een maatregel ten gunste van de betrokken landbouwers.

30. Op zich zijn de doelen gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

31. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

De gegevens zijn.

- **naam van de gebruiker (landbouwer)**

Dit gegeven is noodzakelijk om gebruikers aan te schrijven om hun op de hoogte te brengen van de aanwezigheid van een gecontroleerd overstromingsgebied (ifv doel 1 en 2)

De gecontroleerde overstromingsgebieden hebben een permanente functie in de voorkoming van wateroverlast.

- **adres van de gebruiker (landbouwer)**

Dit gegeven is noodzakelijk om de gebruikers aan te schrijven (ifv doel 1 en 2)

- **tel/gsm van de gebruiker (landbouwer)**

Dit gegeven is noodzakelijk om de gebruikers snel en efficiënt te contacteren (ifv doel 2)

32. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 23.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

33. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

34. De voorliggende aanvraag voorziet onbepaalde bewaartermijn. Aangezien de gegevens jaarlijks worden opgevraagd, lijkt dit ook tot een jaar te moeten worden beperkt.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

35. De gegevens worden periodiek, met name jaarlijks beschikbaar gesteld.

36. Wat **doeleinde 1** betreft, moeten bij het instellen van een gecontroleerd overstromingsgebied de huidige gebruikers hiervan op de hoogte worden gebracht en de kans krijgen om éénmalig de vergoeding aan te vragen. Volgende gebruikers worden geacht te weten dat de gronden in overstromingsgebied liggen en kunnen geen aanspraak meer maken op een vergoeding.

37. Voor **doeleinde 2** is een jaarlijkse opvraging van de gegevens noodzakelijk om de gebruikers van gronden in de gecontroleerde overstromingsgebieden blijvend te kunnen verwittigen bij inschakeling van overstromingsgebieden.

38. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. Gezien de gecontroleerde overstromingsgebieden een permanente functie hebben is het belangrijk blijvend te kunnen beschikken over de gegevens van de gebruikers in functie van doel 2. Bij de realisatie van een nieuw gecontroleerd overstromingsgebied zijn de gegevens noodzakelijk in functie van doel 1.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

39. De gegevens kunnen enkel geraadpleegd worden door de medewerkers van de dienst Beheer Onbevaarbare Waterlopen van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM die bevoegd zijn voor het beheer van de gecontroleerde overstromingsgebieden.

40. De gegevens worden niet aan derden doorgegeven.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL (artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

41. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens⁹ een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke

⁹ Artikel 4, §1, 1°, WVP.

situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

34. Aangezien een duidelijke wettelijke basis aan de grondslag ligt van het beoogde doeleinde (doeleinde 1), is een schriftelijke toestemming van de betrokkenen overbodig en wordt zelfs afgeraden. De VTC is van oordeel dat het volstaat om bij de verzamelvraag de landbouwers in kennis te stellen van de doorgifte van hun gegevens aan de opgesomde andere instanties, en in casu aan de VMM.

33. In de toelichting bij de verzamelaanvraag 2011 van het Agentschap voor Landbouw en Visserij werd opgenomen (op p. 46) dat in het kader van de administratieve vereenvoudiging de gegevens kunnen worden uitgewisseld met derden wanneer zij vallen onder wettelijke bepalingen en wanneer er een machtiging werd verleend door de Vlaamse Toezichtcommissie. De VMM werd opgenomen als één van de partners waarmee gegevens kunnen worden uitgewisseld.

De afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM zal in de briefwisseling met de gebruikers in functie van doel 1 en 2 steeds vermelden dat VMM AOW over de gegevens beschikt van het ALV.

B.4. BEVEILIGING

42. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

43. Het veiligheidsbeleid van het Agentschap Landbouw en Visserij werd gescreend naar aanleiding van een machtigingsdossier, ingediend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling Sociale Zekerheid.¹⁰

44. De veiligheidsconsulent van het ALV is geregistreerd voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

45. De VMM heeft nog geen informatieveiligheidsconsulent aangesteld en plant dit pas tegen 1 juli 2012. Er werd geen informatieveiligheidsplan ingediend. De VMM heeft uitleg gegeven over haar veiligheidsbeleid maar ook gesteld dat dit aan een update toe is. De VMM heeft aangegeven dat dit gepland is tegen 31 december 2011.

¹⁰ Beraadslaging nr. 08/009 van 5 februari 2008 met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens aan het Agentschap Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.

46. De VMM maakt momenteel reeds gebruik van persoonsgegevens in het kader van heffingen van het Rijksregister (KB van 30 mei 1994 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Milieumaatschappij) en op basis van verschillende machtigingen van gegevens afkomstig van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid.

47. De VTC wijst op de taak van de veiligheidsconsulent om een ontwerp van veiligheidsplan op te maken voor de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur¹¹. In het kader van informatiebeveiliging wenst de VTC te verwijzen naar de Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens¹², uitgevaardigd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

IV. BESLUIT

48. De VTC machtigt het ter beschikking stellen van de gegevens door het ALV aan de VMM voor de doeleinden, vermeld in randnummer 14, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

49. De VTC bepaalt dat de VMM haar op de hoogte brengt van de aanstelling van een veiligheidsconsulent tegen 1 december 2011.

50. De VTC bepaalt dat de VMM haar een kopie bezorgt van het schriftelijk en door de directie goedgekeurd veiligheidsplan tegen uiterlijk 31 december 2011. Hierbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan de logging van het opvragen van de persoonsgegevens.

De Voorzitter

Willem Debeuckelaere

¹¹ Artikel 10 besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

¹² <http://www.privacycommission.be/nl/static/pdf/referenciemaatregelen-vs-01.pdf>.